

ਮੈਸਰਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਿਟਡ, ਬਠਿੰਡਾ ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਮਟ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੈਬਿਟੂਟਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਧਾਰਕ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇਵਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਸੂਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਖੋਜੇ ਮਾਜ਼ਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ . "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਸਥਾਪਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਦਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਲੈਣ ਲਈ 24 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 24 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਤਰੀਕ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਆਰ ਐਨ ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਿਟਡ,
ਬਠਿੰਡਾ,— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

1988 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 307

24 ਫਰਵਰੀ 1969

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)— ਧਾਰਾ 55— ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਵਿਵਾਦ— ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮੋ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। *tion-ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ—ਕੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 82— ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ।*

ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 2(s)- 'ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ'—ਦਾ ਮਤਲਬ—ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਚਾਰਜ—ਚਾਹੇ 'ਕੰਮਕਾਰ'।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਝਗੜਾ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਝਗੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (d) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਝਗੜਾ ^{ਸਹਿਕਾਰੀ} ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕੇ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ।

(ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਵਰਕਰਮੈਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ' ਸ਼ਬਦ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ। ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚਾਰਜ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਸਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਅ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ 'ਵਰਕਰ' ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 13)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 220 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 407, SF ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। III. L. 67, (ਅਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਏ'), ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਆਰਡਰ

M/s. The Bhatinda Central Co-operative Bank, Ltd., Bhatinda v.
 The State of Punjab and others (Civil Appeal No. 1137 of 1967) ਨੰਬਰ 2 ਦਾ।
 (ਅਨੋਕਾ ਸ਼ਾਹੀ, 1137 ਨੰਬਰ 1967, ਉੱਤਰਦਾਤਾ)

ਆਰ.ਐਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ। ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 11. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ-
 ਜਨਰਲ, (ਪੰਜਾਬ), ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

T ULI, J.—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਹੈ। 3 ਤੋਂ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 11 ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਤੋਂ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 11 ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਏ.ਐਚ. ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 407-SF-III-5-67/10072 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਸੈਟਰਲ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇੰਡਸ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ;

ਹੁਣ, ਇਸਲਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (I) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਜਲੰਧਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ: -

(i) ਕੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਰਾਹਤ/ਸਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

- (1) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ;
- (2) ਐਚ.ਸੀ ਗੁਪਤਾ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਸ.
- (3) ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ-ਕਮ-ਕੈਸ਼ੀਅਰ।

(ii) ਕੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

- (1) ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਜੂਨੀਅਰ ਲੇਖਾਕਾਰ ਸ.
- (2) ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਸ.
- (3) ਤੀਰਥ ਰਾਮ, ਕਲਰਕ।
- (4) ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ.
- (5) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ.
- (6) ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ।

(2) ਸ਼੍ਰੀਕਮਾ ਸਿੰਘ, ਬਖਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ 3 ਲੇਬਰ ਕਲ ਕੋਰਟ, ਜੇ.ਜਲੰਦੂਰ, ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ:-।

M/s. The Bhatinda Central Co-operative Bank, Ltd., Bhatinda v.
The State of Punjab and others, (Tuli, J.)

- (1) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ 79 ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ ਸੀ ਗੁਪਤਾ, ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਆਂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਵੈਧ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਚ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ, ਅਤੇ 1 ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਲੀਬਿਤ ਹਨ - ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਬਾਕੀ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਚ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ, ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਹੈ?
- (6) ਕੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
 - (1) ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਜੂਨੀਅਰ ਲੇਖਾਕਾਰ ਸ.
 - (2) ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਸ.
 - (3) ਤੀਰਥ ਰਾਮ, ਕਲਰਕ।
 - (4) ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ.
 - (5) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ.
 - (6) ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ.

ਮੁੱਦੇ 1 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਤਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਸੀ।

ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਿਸਪਾਂਡੈਂਟ 1 ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ 3 ਤੋਂ 11 ਦੁਆਰਾ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਤੋਂ 11 ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ 82 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"55. ਵਿਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (1) ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੀਵੇਯਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

- (a) ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜਾਂ
- (b) ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਇਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਾਂ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ
- (c) ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪਿਛਲੇ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ, ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ

- (d) ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ **ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਵਿਚਕਾਰ**

ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ,

ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਡੀਸੀਸ਼ਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ-

- (a) ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ, ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਮੰਗ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਮੰਗ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ;
- (b) ਮੁੱਖ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਜਿੱਥੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁੱਖ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਮੰਗ ਹੈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

- (c) ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ।

- (3) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਝਗੜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ।"

(5) from1 theulanguageliof £ this 0 section iteisc thatdtheu.di ਜਿਸਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਝਗੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ) ਤੋਂ (ਡੀ) ਤੱਕ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

M/s. The Bhatinda Central Co-operative Bank, Ltd., Bhatinda v.
The State of Punjab and others, (Tuli, J.)

ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ, ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਝਗੜਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਬਖ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ।

(6) ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 11 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਆਮਪਦਾ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਬਰਦਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸਹਿਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1940) ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

“ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਝਗੜਾ (ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ, ਨਾਮ I y:-।

- (a) ਸੋਸਾਇਟੀ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੋਈ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ;
ਜਾਂ
- (b) ਇੱਕ ਸਦੱਸ, ਪਿਛਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਦੱਸ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(1) ਏਆਈਆਰ 1964 ਕੈਲ. 190.

- (c) ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਜਾਂ

- (d) ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 86 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ - ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(8) ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਸਾਊਥ ਆਰਕੋਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੱਯਦ ਬੱਚਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਕੇਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜਨਬੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 51 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਕੌਣ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(9) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਇ ਜਲੰਧਰ ਟਰਾਂਸ ਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ

(2) ਏਆਈਆਰ 1964 ਸੈਡ. 103.

(3) ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੀ.ਬੀ. 34.

1955 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 14 ਦੀ 50(1), ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਸਿਰਲੇਖ ਨੇਟ 'ਏ' ਅਨੁਸਾਰ) ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇਸ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ 'ਉਦਯੋਗਿਕ'। ਵਿਵਾਦ' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 50(1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਭਗ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣ

M/s. The Bhatinda Central Co-operative Bank, Ltd., Bhatinda v.
The State of Punjab and others, (Tuli, J.)

ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਮ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਵਿਵਾਦ. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਤੇ ਤਹਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਸਹਿ-ਸੰਜੁਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 11 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

(10) As a result of the above discussion, it is held that the provisions of the Punjab Co-operative Societies Act, 1927, which relate to the jurisdiction of the District Court in respect of disputes between a co-operative society and its members, are not applicable to the disputes between the State Bank of India and its members. The provisions of the Punjab Co-operative Societies Act, 1927, which relate to the jurisdiction of the District Court in respect of disputes between a co-operative society and its members, are not applicable to the disputes between the State Bank of India and its members. The provisions of the Punjab Co-operative Societies Act, 1927, which relate to the jurisdiction of the District Court in respect of disputes between a co-operative society and its members, are not applicable to the disputes between the State Bank of India and its members.

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 3 ਅਤੇ 4 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮ 37, ਬੈਂਕ ਦੇ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੈਲਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ, ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 3 ਤੋਂ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਲੀਬਿਤ ਸਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 11 ਨੇ ਉਕਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਬੈਂਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਪਾਅ ਨਾ ਤਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂਕਿ 24 ਨਵੰਬਰ, 1965, 29 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਅਤੇ 6 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਦੋ ਉਪਾਅ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਪ-ਨਿਯਮ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟਸ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਅਪੀਲਾਂ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। . ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ

M/s ਬਠਿੰਡਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਠਿੰਡਾ ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 11 ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦਾ 10 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਤੋਂ 11 ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਦਉੱਨਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 3 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 6 ਤੋਂ 11 ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(12) ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ^{ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।} ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਲੱਭਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(13) ਆਖਰੀ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਅ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ 'ਕਾਰਜਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, 'ਉਦਯੋਗ', 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ' ਅਤੇ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: -

"(j) 'ਉਦਯੋਗ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਪਾਰ, ਉੱਦਮ, ਮੈਨੂ ਫੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ,

ਸੇਵਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਦਸਤਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ;

- (k) 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਅੰਤਰ, ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ;
- (i) 'ਵਰਕਮੈਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸ ਸਮੇਤ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਮੈਨੂਅਲ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛਾਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਛਾਟੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-
- (ii) ਜੋ ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 ਜਾਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1950, ਜਾਂ ਨੇਵੀ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 1934 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iii) ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜੇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iv) ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (v) ਜੋ, ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਜਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ.ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਪੋਸਟ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਲੇਖਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਂਚ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਚਾਰਜ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਲੀਫ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਲਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀਆਂ ਸੌਂਪਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੇ।

ਮੁਖ ਦਫਤਰ. ਉਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਪ-ਨਿਯਮ 53 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ/ਸ਼ਾਖਾ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਿਖਾਉਣ, ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਬਹੀ ਸਮੇਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। de positor. ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਉਧਾਰਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਰਜਿਸਟਰ; ਮੈਂਬਰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਰਸੀਦਾਂ

ਜਾਰੀ ਕਰੋ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੋਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ; ਬੈਂਕ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇਣ ਲਈ; ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ; ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਚਨਚੇਤ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਲਈ; ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ; ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟਸ, ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ, ਹੁੰਡੀਆਂ, ਡਿਬੇਨ ਚਰ, ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ, ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 45 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਯੰਤਰ। ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਆਂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਐਚ ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜਦਾ ਸੀ - ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ/ਸ਼ਾਖਾ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਸੁਭਾਅ ਦੀਆਂ ਹੀ ਕਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀਆਂ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਦਾ

ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ"। 'ਪ੍ਰਬੰਧਕ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਬੰਧਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਘਰੇਲੂ, ਸੰਸਥਾ, ਰਾਜ, ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨਾ। 'ਪ੍ਰਬੰਧਕ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਜੰਠਣਾ; ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(24) ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ), ਜੋ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ, ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। "ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ 'ਵਰਕਰਮੈਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ' ਸ਼ਬਦ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ। ਇਸ ਦੇ. ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚਾਰਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਲਈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਸਨਰਵਿਜ਼ਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਦਿਸ਼ਾ, ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਗਰਾਨੀ। ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। 300 ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਝਗੜਾ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਲਈ 100 ਰੁ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਤੋਂ 11 ਲਈ 300 ਰੁਪਏ।

ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਭਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ